

Βρυξέλλες, 11 Ιουνίου 2026
(OR. en)

7468/26

Διοργανικοί φάκελοι:
2025/0234(NLE)
2025/0237(COD)
2025/0241(COD)

AGRI 199
AGRIFIN 81
FIN 433
CADREFIN 246
CODEC 1035
ENV 579
FORETS 85

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες
Θέμα: Κοινή γεωργική πολιτική μετά το 2027: ευελιξία, επικουρικότητα και κοινοί στόχοι της ΕΕ
– Συζήτηση προσανατολισμού

Το παράρτημα του παρόντος σημειώματος περιέχει το ενημερωτικό σημείωμα της Προεδρίας και ερωτήματα για την καθοδήγηση της συζήτησης κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου («Γεωργία και Αλιεία») της 22ας και 23ης Ιουνίου 2026.

Οι διαπραγματεύσεις για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ μετά το 2027 πραγματοποιούνται σε ένα πλαίσιο σημαντικών οικονομικών, περιβαλλοντικών και γεωπολιτικών προκλήσεων για την ευρωπαϊκή γεωργία. Οι γεωργοί βρίσκονται αντιμέτωποι με αυξανόμενη αστάθεια των αγορών, κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και εισοδηματικές πιέσεις. Ταυτόχρονα, η ευρωπαϊκή γεωργία πρέπει να παραμείνει ανταγωνιστική, να συμβάλλει στους στόχους για το περιβάλλον, το κλίμα και την επισιτιστική ασφάλεια και να ανταποκρίνεται στις μελλοντικές προκλήσεις μέσω της ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών, της καινοτομίας και της εφαρμογής στρατηγικών για την ανανέωση των γενεών. Αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις αυτές και την ανάγκη για μια ΚΓΠ μετά το 2027 η οποία να υπηρετεί τον επιδιωκόμενο σκοπό, τα κράτη μέλη έχουν επανειλημμένα υπογραμμίσει ότι επιβάλλεται μια απλούστερη, πιο ευέλικτη και πιο αναλογική ΚΓΠ, καλύτερα προσαρμοσμένη στην εθνική και την περιφερειακή πραγματικότητα.

Οι προτάσεις για την ΚΓΠ και για την ΚΟΑ μετά το 2027 βασίζονται στην αρχή ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να παραμείνει κοινή πολιτική της Ένωσης, με μεγαλύτερη ευθύνη και λογοδοσία των κρατών μελών για τον τρόπο με τον οποίο εκπληρώνουν τους κοινούς στόχους. Οι προτάσεις ενσωματώνουν τη στήριξη της ΚΓΠ στα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης (ΕΠΕΣ), με στόχο την αύξηση της ευελιξίας και την παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να σχεδιάζουν παρεμβάσεις που αντικατοπτρίζουν τις συγκεκριμένες ανάγκες τους, διατηρώντας παράλληλα την καθοδήγηση και τον συντονισμό σε επίπεδο Ένωσης, όπου απαιτείται.

Στο πλαίσιο αυτό, η Προεδρία επιδίωξε να μετουσιώσει το πολιτικό αίτημα για ενισχυμένη ευελιξία, επικουρικότητα και απλούστευση σε συγκεκριμένες τροποποιήσεις των προτάσεων τόσο για την κοινή γεωργική πολιτική όσο και για την κοινή οργάνωση των αγορών. Οι εργασίες της Προεδρίας για το μελλοντικό πλαίσιο της ΚΓΠ και για τον κανονισμό ΚΟΑ βασίστηκαν στον ίδιο πολιτικό στόχο: οικοδόμηση ενός δίκαιου, ανταγωνιστικού και ανθεκτικού γεωργικού τομέα που να ανταποκρίνεται στις μελλοντικές εξελίξεις, με παράλληλη διατήρηση του κοινού χαρακτήρα της ΚΓΠ και της ακεραιότητας της εσωτερικής αγοράς.

Η προσέγγιση αυτή αποτυπώνεται στις εργασίες σχετικά με τις εθνικές συστάσεις για την ΚΓΠ, οι οποίες παραμένουν μη δεσμευτικές και έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν βασικές προκλήσεις στη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές με σκοπό την επίτευξη των ειδικών στόχων που σχετίζονται με την ΚΓΠ.

Κρίσιμο στοιχείο των εργασιών αυτών ήταν η μεταφορά ειδικών για την ΚΓΠ διατάξεων από το ευρύτερο πλαίσιο των ΕΠΕΣ στις προτάσεις για την ΚΓΠ και την ΚΟΑ, προκειμένου να ενισχυθεί η συνοχή, η αναγνωσιμότητα και η επιχειρησιακή σαφήνεια της νομικής αρχιτεκτονικής της ΚΓΠ μετά το 2027. Μολονότι η μελλοντική ΚΓΠ θα εφαρμόζεται στο πλαίσιο της ευρύτερης αρχιτεκτονικής των ΕΠΕΣ, η Προεδρία εργάστηκε για να διασφαλίσει ότι στις προτάσεις αποτυπώνονται οι οικείες διατάξεις που αφορούν ειδικά την ΚΓΠ και την ΚΟΑ και είναι αναγκαίες για την ορθή λειτουργία τους. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται ότι η ευελιξία που παρέχεται στα κράτη μέλη, για παράδειγμα για τον καθορισμό ορισμένων στοιχείων, τη στόχευση της στήριξης και τον σχεδιασμό παρεμβάσεων σύμφωνα με την εθνική και την περιφερειακή πραγματικότητα, ασκείται εντός ενός σαφούς πλαισίου για την ΚΓΠ και την ΚΟΑ και συνάδει με το νέο ολοκληρωμένο μοντέλο υλοποίησης.

Όσον αφορά τον ορισμό του γεωργού, στόχος της Προεδρίας ήταν να διατηρηθεί η συνέχεια και η ασφάλεια δικαίου, αποφεύγοντας παράλληλα έναν υπερβολικά άκαμπτο ενωσιακό ορισμό που δεν αντικατοπτρίζει τη διαφορετικότητα των προτύπων γεωργίας στα κράτη μέλη.

Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, ορισμένες υποχρεωτικές παρεμβάσεις και μέτρα έχουν γίνει προαιρετικά, ενώ τα κράτη μέλη διατηρούν τη διακριτική ευχέρεια να καθορίζουν ποια από αυτές τις επιλογές, και με ποιον τρόπο, μπορεί να συμβάλει καλύτερα στην επίτευξη των κοινών ευρωπαϊκών στόχων. Οι αλλαγές αυτές εισήχθησαν με γνώμονα τον στόχο της διατήρησης του επιπέδου πολιτικής φιλοδοξίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η μετατροπή των υποχρεωτικών δράσεων σε προαιρετικές δράσεις συνοδεύτηκε από πρόσθετες διατάξεις που ενισχύουν περαιτέρω τη φιλοδοξία του κανονισμού, αλλά κατά τρόπο που παρέχει την αναγκαία ευελιξία για την κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών και συνθηκών των κρατών μελών.

Οι τροποποιήσεις της Προεδρίας αποσκοπούν επίσης στην ενίσχυση της επικουρικότητας και της ευελιξίας όσον αφορά την εισοδηματική στήριξη, καθώς επιτρέπουν τη στόχευση της εισοδηματικής στήριξης με βάση την έκταση στους γεωργούς που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη, όπως προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη, και διασφαλίζουν παράλληλα υποχρεωτική υψηλότερη εισοδηματική στήριξη για τους νέους γεωργούς, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη στήριξη για την ανανέωση των γενεών.

Επίσης, χάρη στις τροποποιήσεις που προτάθηκαν σχετικά με τη στήριξη που πρέπει να λαμβάνουν οι γεωργοί στην ηλικία συνταξιοδότησης, αντιμετωπίζεται το θέμα της ανανέωσης των γενεών. Αντί να ακολουθήσει μια προσέγγιση αποκλεισμού, η Προεδρία διερεύνησε μια εναλλακτική λύση που περιλαμβάνει επιλογές για τη διαδοχή των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Το προτεινόμενο κείμενο αποσκοπεί στη στήριξη της πρόσβασης σε γη και της μεταβίβασης της διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με παράλληλο σεβασμό της ποικιλομορφίας των εθνικών συνταξιοδοτικών συστημάτων, των γεωργικών δομών και των δεδομένων σχετικά με τη διαδοχή.

Η ίδια λογική ακολουθήθηκε και όσον αφορά τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Οι εργασίες της Προεδρίας διατηρούν μια κοινή βάση αναφοράς για τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τις προστατευτικές πρακτικές, αλλά παρέχουν στα κράτη μέλη ευελιξία όσον αφορά τον καθορισμό των προστατευτικών πρακτικών σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, λαμβανομένων υπόψη των γεωγραφικών, κλιματικών και παραγωγικών ιδιαιτεροτήτων. Το κείμενο παρέχει επίσης ευελιξία μέσω εξαιρέσεων και εισάγει μια προσέγγιση αναλογικότητας για τους μικροκαλλιεργητές. Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι το σύστημα παραμένει αξιόπιστο από περιβαλλοντική άποψη, ενώ παράλληλα είναι πιο αναλογικό και λειτουργικό για τους γεωργούς και τις διοικήσεις.

Στόχος των εργασιών της Προεδρίας ήταν να δοθεί στα κράτη μέλη μεγαλύτερο περιθώριο σχεδιασμού των παρεμβάσεων ανάλογα με τις ανάγκες τους, ιδίως όσον αφορά την εισοδηματική στήριξη, τις γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις και το πρόγραμμα της ΕΕ για τα σχολεία. Δόθηκε επίσης ευελιξία στα κράτη μέλη όσον αφορά τους τομείς στους οποίους μπορούν να σχεδιάσουν τομεακές παρεμβάσεις, όπως για τον νέο τομέα των πρωτεϊνούχων καλλιεργειών, το λινάρι ή την κάνναβη. Χάρη στις εργασίες της Προεδρίας διευκρινίστηκε ότι οι τομεακές παρεμβάσεις θα πρέπει να έχουν ως στόχο μια διαφοροποιημένη και ισορροπημένη συμβολή στους σχετικούς ειδικούς στόχους της ΚΓΠ, διατηρώντας έτσι τον προσανατολισμό της πολιτικής προς την αγορά.

Η ισορροπία αυτή αποτυπώνεται, συνεπώς, και στις εργασίες της Προεδρίας σχετικά με την ΚΟΑ, όπου η ανάγκη για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της γεωργίας της Ένωσης και για διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας απαιτεί τόσο κοινούς κανόνες όσο και στοχευμένη ευελιξία. Σε συγκεκριμένους τομείς, οι τροποποιήσεις της Προεδρίας αποσκοπούν στην ενσωμάτωση ενός σαφέστερου ενωσιακού πλαισίου με περιθώριο για εθνικές, τομεακές ή εδαφικές ιδιαιτερότητες: όσον αφορά την κάνναβη, αυτό επιτυγχάνεται με αποσαφήνιση των κανόνων παραγωγής και εμπορίας και παράλληλη θέσπιση διασφαλίσεων για τα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή και τους ελέγχους, καθώς και με επιβεβαίωση της ικανότητάς τους να ρυθμίζουν πτυχές που αφορούν την τελική χρήση σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης· όσον αφορά τις πρωτεϊνούχες καλλιέργειες, αυτό επιτυγχάνεται με τη δημιουργία χωριστού τομέα και τη θέσπιση μεταβατικών κανόνων αναγνώρισης για τη στήριξη της ανάπτυξης αξιακών αλυσίδων πρωτεϊνών χωρίς να διαταράσσονται οι υφιστάμενες οργανώσεις· και όσον αφορά τη ζάχαρη, επιτυγχάνεται με τη διατήρηση ενός κοινού συμβατικού πλαισίου το οποίο θα προσαρμόζεται παράλληλα στις συνθήκες της παραγωγής ζαχαρότευτλων και σε αυτές της παραγωγής ζαχαροκάλαμου.

Η ίδια προσέγγιση καθόρισε τις εργασίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα του εφοδιασμού, όπου η Προεδρία επιδίωξε να ενισχύσει τον συντονισμό, την ετοιμότητα και την ανταλλαγή πληροφοριών σε επίπεδο Ένωσης σε περιόδους έκτακτης ανάγκης ή σοβαρής κρίσης, σεβόμενη παράλληλα την ευθύνη των κρατών μελών να λαμβάνουν εθνικά μέτρα και να συγκροτούν αρμόδιες αρχές και εφεδρείες ανάλογα με τις ιδιαίτερες περιστάσεις τους.

Η Προεδρία θεωρεί ότι έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τη διαμόρφωση ισορροπημένης προσέγγισης. Οι εργασίες βρίσκονται σε προηγμένο στάδιο για ορισμένα σημαντικά από πολιτική άποψη στοιχεία. Οι τροποποιήσεις που έχουν εξεταστεί μέχρι στιγμής επιδιώκουν να ανταποκριθούν στα αιτήματα των κρατών μελών για ευελιξία, επικουρικότητα και απλούστευση, διατηρώντας παράλληλα την ΚΓΠ ως κοινή πολιτική της Ένωσης και διασφαλίζοντας ότι οι βασικοί, ειδικοί κανόνες για την ΚΓΠ εξακολουθούν να είναι συνεκτικοί και διακριτοί στο πλαίσιο της νέας αρχιτεκτονικής των ΕΠΕΣ.

Ωστόσο, απαιτείται περαιτέρω πολιτική καθοδήγηση για τη θεμελίωση των εργασιών του Συμβουλίου. Βάσει των ανωτέρω, οι υπουργοί καλούνται να απαντήσουν στα ακόλουθα ερωτήματα:

Η Προεδρία προσπάθησε να επιτύχει τη χρυσή τομή μεταξύ τριών στόχων: σαφέστερο και συνεκτικότερο νομικό πλαίσιο, μεγαλύτερη ευελιξία για τα κράτη μέλη και διατήρηση των κοινών στόχων της Ένωσης. Θεωρείτε ότι το κείμενο της Προεδρίας επιτυγχάνει αυτούς τους στόχους και ποια μέρη πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω;
